

ໃນພະປະນາກົມໄຊພະນາກົມທະບຽນ
ສາລະວັດທະນະ

ກໍານົດຈົດທີ່ ៣០/២៥៤៥

ວັນທີ ៣ ກັນຍາຍນ ພ.ສ. ២៥៤៥

ເຮືອງ ນາຍທະບູນພຣຣຄກາຣເມືອງຂອໃຫ້ສັງຍຸນພຣຣຄສຣທ່າປະເຈນ

ນາຍທະບູນພຣຣຄກາຣເມືອງຢືນກຳຮັງ ລົງວັນທີ ៦ ສຶງການ ២៥៤៥ ຂອໃຫ້ສາລະວັດທະນະ
ສັງຍຸນພຣຣຄສຣທ່າປະເຈນ ຕາມພຣຣາບ້ານຸ້ມັດປະກອບຮັດທະນະວ່າດ້ວຍພຣຣຄກາຣເມືອງ ພ.ສ. ២៥៤៥
ມາດຕາ ៦៥ ວຣຄສອງ

ຂອເທື່ອຈົງຕາມກຳຮັງແລະເອກສາຣປະກອບກຳຮັງສຽງໄດ້ວ່າ ນາຍທະບູນພຣຣຄກາຣເມືອງ
ໄດ້ຮັບແຈ້ງຈາກພຣຣຄສຣທ່າປະເຈນວ່າ ໃນຄຣາປະຈຸນໃໝ່ສານຸ້ມັດປະກອບຮັດທະນະວ່າ
ກຣັງທີ ២/២៥៤៥ ເມື່ອວັນທີ ១៥ ກຣກກູານ ២៥៤៥ ມືນຕິດັ່ງນີ້ (១) ເປີ່ຍິນແປ່ລົງຂ້ອງບັນດາພຣຣຄສຣທ່າ
ປະເຈນ ។ ໂດຍໃຫ້ກົດເລີກຄວາມໃນຂ້ອ ១០៥ ແລະໃຫ້ຂໍຄວາມຕ່ອໄປນີ້ແທນ “ຂ້ອ ១០៥ ພຣຣຄມີຄວາມນຸ່ມໍ່ນັ້ນ
ທີ່ຈະສັນສົນກາຣປົກກອງຮະບອນປະຈິບໄຕຍອັນມີພະນາກົມທະບຽນທີ່ກົດເປັນປະນຸ່ງໃໝ່ມັນຄົງສຕາພຣສີບໄປ
ນະນັ້ນ ສາມາດພຣຣຄຈະຂ່າຍກັນດໍາຮັງຮັກຍາພຣຣຄໃຫ້ຄອງຢູ່ກູ່ປ່ວງໜ້າຫວ່າໄທຢັນສຸດຄວາມສາມາດ ເວັ້ນໄວ້ແຕ່
ຈະຄູກຍຸບທີ່ເລີກຕາມກູ້ມາຍ ແລະໃຫ້ທີ່ປະຈຸນໃໝ່ສານຸ້ມັດປະກອບອຸນຸມັດໃຫ້ຍຸບທີ່ເລີກ
ພຣຣຄສຣທ່າປະເຈນໄດ້” ແລະ (២) ເຫັນຂອບອຸນຸມັດຍຸບເລີກພຣຣຄສຣທ່າປະເຈນ ເນື່ອຈາກພຣຣ
ຂາດນັ້ນປະມາມໃນກາຣດໍາເນີນກົງກາຣຂອງພຣຣຄໃນດ້ານຕ່າງໆ ທຳໃຫ້ພຣຣຄໄມ່ສາມາດແກ່ກັບກະຕະຕ່າງໆ ໄດ້
ແລະນາຍທະບູນພຣຣຄກາຣເມືອງໄດ້ຕອບຮັບກາຣເປີ່ຍິນແປ່ລົງຂ້ອງບັນດາພຣຣຄສຣທ່າປະເຈນດັ່ງກ່າວ

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๓ กรณีมีเหตุให้ยุบพระองค์เมืองได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) นายทะเบียนพระองค์เมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระองค์ครั้งทชาประชาน ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและให้รับไว้พิจารณาในวันที่ต่อไป พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พระองค์ครั้งทชาประชานทราบ หากพระองค์ครั้งทชาประชานประสงค์จะซึ่งเพิ่มเติม ก็ให้กระทำได้

หัวหน้าพระองค์ครั้งทชาประชาน มีหนังสือลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๕ ซึ่งเพิ่มเติมต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญพระองค์ครั้งทชาประชานมีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบเลิกพระองค์ครั้งทชาประชาน เนื่องจากพระองค์ขาดงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของพระองค์ในด้านต่าง ๆ ทำให้พระองค์ไม่สามารถแบกรับภาระต่าง ๆ ได้ มีเหตุต้องเลิกพระองค์เมืองตามข้อบังคับพระองค์ครั้งทชาประชาน พ.ศ. ๒๕๔๓ (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๕) ข้อ ๑๐๕ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระองค์ครั้งทชาประชานได้

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและคำชี้แจงของหัวหน้าพระองค์ครั้งทชาประชานแล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาในวันที่ ๑๐๙ ๘๖ ๒๕๔๕ จึงสั่งให้ยุบพระองค์ครั้งทชาประชาน ตามคำร้องของนายทะเบียนพระองค์เมือง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพระองค์เมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้มีคำสั่งยุบพระองค์ครั้งทชาประชาน เนื่องจากพระองค์ครั้งทชาประชานโดยที่ประชุมใหญ่มีมติให้ยุบพระองค์ครั้งทชาประชาน ตามข้อบังคับพระองค์ครั้งทชาประชาน พ.ศ. ๒๕๔๓ (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๕) ข้อ ๑๐๕ ซึ่งกำหนดว่า “พระองค์มีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคงสถาพรสืบไป จนนั้น สมาชิกพระองค์จะช่วยกันดำเนินรักษาพระองค์ให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นไว้แต่จะถูกยุบหรือเลิกตามกฎหมาย และให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพระองค์มีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบหรือเลิกพระองค์ครั้งทชาประชานได้” และโดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พระองค์เมืองยื่นคำร้องให้ยุบหรือเลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพระองค์เมือง” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพระองค์เมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายใน

สืบหัวนับแต่วันที่ความประภูมิต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าว เกิดขึ้นกับพระราชกรณีย์เมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพระราชกรณีย์เมืองนั้น” เมื่อพระราชกรณีย์ชาประชานมีเหตุต้องเลิกพระราชกรณีย์ตามข้อบังคับพระราชกรณีย์ชาประชาน กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่ง ยุบพระราชกรณีย์ชาประชานได้ตามพระราชบัญญัติประกอบบังคับรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชกรณีย์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

โดยเหตุดังได้винิจฉัยข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชกรณีย์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพระราชกรณีย์ชาประชาน

นายอิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ปฏิบัติหน้าที่
ประธานที่ประชุมคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายกรະ-metadata ทองธรรมชาติ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายจุ่มพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

พโลโก จุล อติเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายปรีชา เนติมนวณิชย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายมงคล สารภูน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายศักดิ์ เตชะชาณ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจิต บุญบางกอก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

นายສுວิทย์ ປິໄພງຍ໌

ຕຸລາກາຮ່າດວິຊະຮົມນູ້ລູ

นายອນນັຕໍ່ ເກຫຼວງຄີ

ຕຸລາກາຮ່າດວິຊະຮົມນູ້ລູ

นายອມຣ ຮັກຢາສັດຍ໌

ຕຸລາກາຮ່າດວິຊະຮົມນູ້ລູ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. grammal ทองธรรมชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๔๘

วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรrokการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรrokศรัทธาประชาชน

นายทะเบียนพรrokการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrokศรัทธาประชาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrokการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ด้วยเหตุตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) สรุปสาระในคำร้องได้ดังนี้

พรrokศรัทธาประชาชนในราovประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ มีมติเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรrokชุดใหม่ จำนวน ๕ คน โดยให้ นางสาวประสิตธิรัณย์ จันเพชร รองเลขานุการพรrok เป็นหัวหน้าพรrok และได้มีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรrokศรัทธาประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๗ หมวด ๑๖ การยุบหรือการเลิกพรrok ข้อ ๑๐๔ โดยยกเลิกความเดิม และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน “ข้อ ๑๐๔ พรrokมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปกคล้องระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มั่นคงสถาพรสืบไป จนนั้น สมาชิกพรrokจะช่วยกันดำเนรงรักษาพรrok ให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นไว้แต่จะถูกยุบหรือเลิกตามกฎหมาย และให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพรrokมีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบหรือเลิกพรrokศรัทธาประชาชนได้”

นอกจากนั้นในการประชุมใหญ่สามัญครั้งเดียวกันนี้ ที่ประชุมฯ ได้มีมติให้ยุบเลิกพรrokศรัทธาประชาชน เนื่องจากพรrokขาดงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของพรrokในด้านต่างๆ ทำให้พรrokไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ได้

ต่อมาพรrokศรัทธาประชาชน มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ถึงนายทะเบียนพรrokการเมือง แจ้งเรื่องการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรrokและการยุบพรrok หลังจากนั้น นายทะเบียนพรrokการเมืองมีประกาศ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ เรื่อง ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรrokและคณะกรรมการบริหารพรrokของพรrokศรัทธาประชาชนตามนัยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrokการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๐

ศาลรัฐธรรมนูญในราovประชุม เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๘ ได้มีมติด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อ ๑๐ พร้อมทั้งแจ้งนายทะเบียนพรrokการเมืองทราบ และส่งสำเนาคำร้องให้พรrokศรัทธาประชาชนทราบเพื่อชี้แจงเพิ่มเติมภายในสิบห้าวันนับแต่วันได้รับสำเนาคำร้อง

ປរາກຫຼວງ ນາງສາວປະລິທິຮົມຜົນ ຈັ້ນເພີ່ມ ຫັວໜ້າພຣົກສຣັກທ່າປະຊາຊົນ ໄດ້ມີໜັງສື່ອ ດັວນທີ່ ៥ ກັນຍານ ២៥៥៥ ດຶງສາລວັງຮຽມນູ້ມູນ ອົບນາຍຄວາມເປັນນາຂອງນົມຕີແກ້ໄຂຂໍ້ອັນກັບພຣົກໃນກະບຸນຫຼາຍ
ສາມັ້ນຄຣັງທີ່ ២/២៥៥៥ ແລະນົມຕີໃຫ້ຢູ່ບູນເລີກພຣົກສຣັກທ່າປະຊາຊົນຕາມຂໍ້ອັນກັບພຣົກ ຜົ່ງນາຍທະເບີຍນ
ພຣົກການເມືອງໄດ້ຕອບຮັບຖານນົມຕີດັ່ງກ່າວແລ້ວ ຈຶ່ງຂອໃຫ້ສາລວັງຮຽມນູ້ມູນວິຈິນຍ້ໃຫ້ຢູ່ບູນເລີກພຣົກສຣັກທ່າ
ປະຊາຊົນຕາມຂໍ້ອັນກັບພຣົກສຣັກທ່າປະຊາຊົນ ພ.ສ. ២៥៥៥ (ແກ້ໄຂເພີ່ມເຕີມ ຄຣັງທີ່ ៣ ພ.ສ. ២៥៥៥)
ຂອ ១០៥ ຜົ່ງເປັນເຫດຸໃຫ້ຕ້ອງຢູ່ບູນພຣົກການເມືອງຕາມມາຕາຮາ ៦៥ ວຣຄໜຶ່ງ (១) ແກ່່ງພຣະຮາບໝູ້ມູນຕີ
ປະກອບຮຽມນູ້ມູນວ່າດ້ວຍພຣົກການເມືອງ ພ.ສ. ២៥៥៥

ພິຈາລະນາແລ້ວ ເມື່ອພຣົກສຣັກທ່າປະຊາຊົນເອງນົມຕີໃຫ້ຢູ່ບູນພຣົກຕາມຂໍ້ອັນກັບພຣົກ ແລະຂອໃຫ້
ນາຍທະເບີຍນພຣົກການເມືອງຢືນຄໍາຮ່ອງຕ່ອສາລວັງຮຽມນູ້ມູນໃຫ້ສ່ັ້ນຢູ່ບູນເລີກພຣົກສຣັກທ່າປະຊາຊົນມາຕາຮາ ៦៥
ວຣຄໜຶ່ງ (១) ຂອງພຣະຮາບໝູ້ມູນຕີປະກອບຮຽມນູ້ມູນວ່າດ້ວຍພຣົກການເມືອງ ພ.ສ. ២៥៥៥ ຜົ່ງບໍ່ມູ້ມູນຕີວ່າ
ພຣົກການເມືອງຢ່ອມເລີກຫຼືອຢູ່ບູນດ້ວຍເຫດຸຕ້ອງເລີກຕາມຂໍ້ອັນກັບຂອງພຣົກການເມືອງ ຈຶ່ງເຫັນວ່າຂອບທີ່ສາລ
ວັງຮຽມນູ້ມູນຈະສ່ັ້ນຢູ່ບູນພຣົກສຣັກທ່າປະຊາຊົນໄດ້

ອາສັ້ຍເຫດຸພົດດັ່ງກ່າວ ຈຶ່ງວິຈິນຍ້ໃຫ້ສ່ັ້ນຢູ່ບູນພຣົກສຣັກທ່າປະຊາຊົນຕາມພຣະຮາບໝູ້ມູນຕີປະກອບ
ຮຽມນູ້ມູນວ່າດ້ວຍພຣົກການເມືອງ ພ.ສ. ២៥៥៥ ມາຕາຮາ ៦៥ ວຣຄສອງ

ສາສຕຣາຈາຍ ດຣ. ກະມລ ຖອງຮຽມຈາຕີ

ຕຸລາການສາລວັງຮຽມນູ້ມູນ

คำวินิจฉัยของ นายจุ่มพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๔๔

วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๔

เรื่อง ขอให้มีคำสั่งยุบพรรคครรภราประชาชน

นายทะเบียนพระกาражเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญอ้างว่าได้รับแจ้งจากพรรครัฐราประชาชนว่า ในคราวประชุมใหญ่สามัญพรรครัฐราประชาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ได้มีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรครัฐราประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ หมวด ๑๖ การยุบหรือเลิกพรรค ข้อ ๑๐๘ ที่กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคนึ่นติดเห็นชอบอนุมัติให้ยุบหรือเลิกพรรครัฐราประชาชนได้พร้อมทั้งแจ้งว่าที่ประชุมใหญ่พรรคราษฎรเดียวกันได้มีมติเห็นชอบอนุมัติเลิกยุบพรรครัฐราประชาชนได้

นายทะเบียนพระกาражเมืองได้ต่อรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรครัฐราประชาชนดังกล่าว ข้างต้น ตามนัยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระกาражเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ พรรครัฐราประชาชน มีเหตุดังกล่าวตามข้อบังคับ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระกาражเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครัฐราประชาชน

พรรครัฐราประชาชนได้รับสำเนาคำร้องแล้ว รับว่าเป็นความจริงตามคำร้อง
อาศัยอำนาจความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระกาражเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรครัฐราประชาชน แจ้งคำสั่งให้นายทะเบียนทราบ เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นายจุ่มพล ณ สงขลา

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ พลโท จุต อธิเรก ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๔๘

วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๘

เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมือง

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคศรัทธาประชาชน เนื่องจาก อดีตที่ประชุมใหญ่สามัญของพรรคมีมติให้ยุบพรรคเพื่อประชาดงบประมาณในการดำเนินกิจการ

ข้อเท็จจริงตามคำร้องได้ความว่า พรรศรัทธาประชาชนได้มีการประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ มีมติให้เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรร ข้อ ๑๐๙ ดังนี้ “พรรคมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปักธงของระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มั่นคงสถาพรสืบไป จนนั้น สมาชิกพรรจะช่วยกันดำเนินรักษาพรรให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุด ความสามารถ เว้นไว้แต่จะถูกยุบหรือเลิกตามกฎหมายและให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคมีมติเห็นชอบ อนุมัติให้ยุบหรือเลิกพรรศรัทธาประชาชนได้” และที่ประชุมใหญ่ดังกล่าวมีมติให้ยุบพรรศรัทธา ประชาชนเนื่องจากพรรคนำงบประมาณในการดำเนินกิจการของพรร

นายทะเบียนพรรคการเมืองตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรร ประกาศเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ และโดยที่ที่ประชุมใหญ่ของพรรศรัทธาประชาชนมีมติให้ยุบพรรโดย ซึ่งมีเหตุให้ยุบพรรได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) จึงเสนอคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรศรัทธาประชาชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ไดพิจารณาแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคนำงบประมาณได้ เพราะพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคนำงบประมาณย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคนำงบประมาณ (๒).....(๔) มีคำสั่ง ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคนำงบประมาณ (๕).....” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคนำงบประมาณไดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อ ศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา แล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคนำงบประมาณตามคำร้องของนายทะเบียนให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ ยุบพรรคนำงบประมาณนั้น”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายพระครุการเมือง ข้อบังคับพระครุการเมือง หรือรายการตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง (๕) ที่จดแจ้งไว้กับนายทะเบียน หรือรายละเอียดที่แจ้งไว้ในแบบตามมาตรา ๓๐ ให้หัวหน้าพระครุการเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้พิจารณาแก้ไขรายละเอียดดังกล่าว” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การเปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่ง จะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้รับแจ้งการตอบรับการเปลี่ยนแปลงจากนายทะเบียน.....” กรณีนี้ปรากฏว่า หัวหน้าพระครุศรัทธาประชาชนได้แจ้งการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพระครุ ข้อ ๑๐๔ ดังกล่าว ให้นายทะเบียนทราบ และนายทะเบียนได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงแล้ว ดังนั้น มติโดยที่ประชุมใหญ่สามัญของพระครุที่มีมติให้ยุบพระครุศรัทธาประชาชน เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๕ จึงเป็นไปตามข้อบังคับพระครุแล้ว

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า มติของที่ประชุมใหญ่ที่ให้ยุบพระครุศรัทธาประชาชนนั้น มีเหตุให้ยุบพระครุได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) แล้ว

อาศัยเหตุดังกล่าว จึงให้ยุบพระครุศรัทธาประชาชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพระครุการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ผลโภ จุล อดิเรก

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายบริชา เกติมาณิชย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๔๔

วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๔

เรื่อง นายทะเบียนพระครการเมืองขอให้สั่งยุบพระครศรัทธาประชาชน

นายทะเบียนพระครการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๔ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพระครศรัทธาประชาชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ได้ความตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องว่า นายทะเบียนพระครการเมืองได้รับแจ้งจากพระครศรัทธาประชาชนว่า ในราประชุมใหญ่สามัญพระครศรัทธาประชาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔ มีมติดังนี้ (๑) เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพระครศรัทธาประชาชน โดยให้ยกเลิกความในข้อ ๑๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ข้อ ๑๐๕ พระครมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปกป้องระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคงสถาพรสืบไป ฉะนั้น สมาชิกพระครจะช่วยกันดำเนรงรักษาพระครให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นไว้แต่จะถูกยุบหรือเลิกตามกฎหมายและให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพระครมีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบหรือเลิกพระครศรัทธาประชาชนได้” และ (๒) เห็นชอบอนุมัติยุบเลิกพระครศรัทธาประชาชน เนื่องจากพระครขาดงบประมาณในการดำเนินกิจการของพระครในด้านต่างๆ ทำให้พระครไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ได้ และนายทะเบียนพระครการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพระครศรัทธาประชาชนดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๓ นายทะเบียนพระครการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครศรัทธาประชาชนตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาในวินิจฉัยต่อไป และให้ส่งสำเนาคำร้องให้พระครศรัทธาประชาชนทราบ หากพระครศรัทธาประชาชนประสงค์จะซึ่งแจงเพิ่มเติมก็ให้กระทำได้

หัวหน้าพระครศรัทธาประชาชนนีหนังสือ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๔ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่าที่ประชุมใหญ่สามัญพระครศรัทธาประชาชนมีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบเลิกพระครศรัทธาประชาชนเนื่องจากพระครขาดงบประมาณในการดำเนินกิจการของพระครในด้านต่างๆ ทำให้พระครไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ได้ จึงไม่ขัดข้องที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่งยุบพระครศรัทธาประชาชน

ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า เนื่องจากพระครศรัทธาประชาชนโดยที่ประชุมใหญ่มีมติให้ยุบพระครศรัทธาประชาชน ตามข้อบังคับพระครศรัทธาประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๕) ข้อ ๑๐๕ ซึ่งกำหนดว่า “พระมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปักครองระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคงสถาพรสืบไป จนนั้น สมาชิกพระจะช่วยกันดำรงรักษา พระครศรัทธาอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นไว้แต่จะถูกยุบหรือเลิกตามกฎหมาย และให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพระมีมติเห็นชอบอนุมติให้ยุบหรือเลิกพระครศรัทธาประชาชนได้” และโดยที่พระราชนูญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พระครการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพระครการเมือง” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พระครการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลมีคำรuling แล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้น กับพระครการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลมีคำรuling สั่งให้ยุบพระครการเมืองนั้น” เมื่อพระครศรัทธาประชาชนมีเหตุต้องเลิกพระครตามข้อบังคับพระครศรัทธาประชาชน กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพระครศรัทธาประชาชนได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพระครศรัทธาประชาชน

นายปรีชา เนลิมวนิชย์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทร์ปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๔๘

วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรrocการเมืองขอให้สั่งยุบพรrocศรัทธาประชาชน

นายทะเบียนพรrocการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรrocศรัทธาประชาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายทะเบียนพรrocการเมืองได้รับแจ้งจากพรrocศรัทธาประชาชนว่า ในคราวประชุมใหญ่สามัญพรrocศรัทธาประชาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ มีมติดังนี้ (๑) เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรrocศรัทธาประชาชนฯ โดยให้ยกเลิกความในข้อ ๑๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ข้อ ๑๐๕ พรrocมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปกคล้องระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคงสถาพรสืบไปนานั้น สมาชิกพรrocจะช่วยกันดำเนรงรักษาพรrocให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นไว้แต่จะถูกยุบหรือเลิกตามกฎหมาย และให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพรrocมีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบหรือเลิกพรrocศรัทธาประชาชนได้” และ (๒) เห็นชอบอนุมัติยุบเลิกพรrocศรัทธาประชาชน เนื่องจากพรrocขาดงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของพรrocในด้านต่างๆ ทำให้พรrocไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ได้ และนายทะเบียนพรrocการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรrocศรัทธาประชาชนดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๓ กรณีมีเหตุให้ยุบพรrocการเมืองได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) นายทะเบียนพรrocการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrocศรัทธาประชาชนตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและให้รับไว้พิจารณาในวินิจฉัยต่อไป พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรrocศรัทธาประชาชนทราบ หากพรrocศรัทธาประชาชนประสงค์จะซึ่งแจ้งเพิ่มเติม ก็ให้กระทำได้

หัวหน้าพระครรภ์ราประชาชน มีหนังสือลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๕ ชี้แจงเพิ่มเติมต่อ ศาลรัฐธรรมนูญว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญพระครรภ์ราประชาชนมีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยกเลิกพระครรภ์ราประชาชน เนื่องจากพระคชาดงประมาณในการดำเนินกิจการของพระคในด้านต่างๆ ทำให้พระคไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ได้ มีเหตุต้องเลิกพระคการเมืองตามข้อบังคับพระครรภ์ราประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๕) ข้อ ๑๐๕ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง ยุบพระครรภ์ราประชาชนได้

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและคำชี้แจงของหัวหน้าพระครรภ์ราประชาชนแล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพระครรภ์ราประชาชนตาม คำร้องของนายทะเบียนพระคการเมือง หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพระคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้มีคำสั่งยุบพระครรภ์ราประชาชน เนื่องจากพระครรภ์ราประชาชนโดยที่ประชุมใหญ่มีมติให้ยุบพระคครรภ์ราประชาชน ตามข้อบังคับพระครรภ์ราประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๕) ข้อ ๑๐๕ ซึ่งกำหนดว่า “พระค่มีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคงสถาพรสืบไป นานั้น สมาชิกพระจะช่วยกันดำรงรักษา พระคให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นไว้แต่จะถูกยุบหรือเลิกตามกฎหมาย และให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพระคมีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบหรือเลิกพระครรภ์ราประชาชนได้” และโดยที่พระราบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พระคการเมืองย้อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพระคการเมือง” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พระคการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับ พระคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพระคการเมืองนั้น” เมื่อพระคครรภ์ราประชาชนมีเหตุต้องเลิกพระคตามข้อบังคับพระครรภ์ราประชาชน กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบ พระคครรภ์ราประชาชนได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

ໂດຍເຫດດັ່ງໄດ້ວິນຈັນຍ້າງຕົ້ນ ຈຶ່ງອາຫັນຈຳນາງຕາມພະຮາຊບຸນຍຸດປະກອບຮູ້ຮຽມນູ້ໝູ່ວ່າດ້ວຍ
ພຣກກາຣເນື່ອງ ພ.ສ. ២៥៤១ ນາດຮາ ៦៥ ວຣກສອງ ສັ່ງໃຫ້ຢູ່ພຣກຄຣັກຮາປະຊາຊນ

ນາຍຜັນ ຈັນທຽມ

ຕຸລາກາຣຄາລຮູ້ຮຽມນູ້ໝູ່

คำวินิจฉัยของ นายมงคล สรวง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๔๘

วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรrocการเมืองขอให้สั่งยุบพรrocศรัทธาประชาชน

นายทะเบียนพรrocการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ว่า ได้รับแจ้งจากพรrocศรัทธาประชาชนว่า ในราประชุมใหญ่สามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ พรrocศรัทธาประชาชนได้มีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรrocศรัทธาประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ หมวด ๖ การยุบหรือเลิกพรroc ข้อ ๑๐๔ ที่กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพรrocมีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบหรือเลิกพรrocได้ พร้อมกับแจ้งว่าที่ประชุมใหญ่พรrocในราเดียวกันได้มีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบพรrocศรัทธาประชาชน นายทะเบียนพรrocการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรrocศรัทธาประชาชนดังกล่าวตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชนัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ และพรrocศรัทธาประชาชนมีเหตุต้องเลิกพรrocการเมืองตามข้อบังคับพรrocตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรrocศรัทธาประชาชนตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชนัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

นางสาวประศิธิรัมณ์ จันเพชร หัวหน้าพรrocศรัทธาประชาชน ยื่นหนังสือชี้แจงลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๘ ว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญพรrocศรัทธาประชาชนเห็นชอบอนุมัติให้ยุบพรroc เนื่องจากพรrocขาดงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของพรrocในด้านต่างๆ ทำให้พรrocไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ได้

ข้อกฎหมาย

พระราชนัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรrocการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรrocการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรrocการเมืองไปรวมกับพรrocการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรrocการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพระครรภ์เมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความประพฤตต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพระครรภ์เมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพระครรภ์เมืองนั้น

ในการณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพระครรภ์เมืองได้แล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่ง ยุบพระครรภ์เมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

พิเคราะห์แล้ว ประเด็นแกรมว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาในจังหวะนี้ หรือไม่ เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ ว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจ พิจารณาในจังหวะนี้คำร้องของนายทะเบียนพระครรภ์เมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พระครรภ์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ กรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครรภ์เมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ได้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจพิจารณาในจังหวะนี้

ส่วนประเด็นเรื่องยุบพระครรภ์ทชาประชานนั้น เห็นว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญพระครรภ์ทชาประชาน ได้มีมติให้ยุบพระครรภ์ได้ตามข้อบังคับพระครรภ์ทชาประชาน พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๑๐๘ (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๔) จึงมีเหตุตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครรภ์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) เกิดขึ้นกับพระครรภ์ทชาประชานตามคำร้องของนายทะเบียน พระครรภ์เมืองที่จะสั่งยุบพระครรภ์เมืองดังกล่าวได้

อาศัยเหตุดังวินิจฉัยมา จึงมีคำสั่งให้ยุบพระครรภ์ทชาประชาน

นายมงคล สระภูน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายศักดิ์ เตชะชาญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๔๘

วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรrocการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrocศรัทธาประชาชน

ด้วยนายทะเบียนพรrocการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ อ้างว่า เนื่องจากพรrocศรัทธาประชาชนโดยที่ประชุมใหญ่สามัญพรrocศรัทธาประชาชน ครั้งที่ ๒/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ได้มีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรrocศรัทธาประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๙) หมวด ๑๖ ข้อ ๑๐๕ ที่กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพรroc มีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบหรือเลิกพรrocศรัทธาประชาชน นายทะเบียนพรrocการเมืองได้ตอบรับ การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรrocศรัทธาประชาชนดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๓๓ กรณีมีเหตุให้ยุบพรrocการเมืองได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) ซึ่งบัญญัติว่า “พรrocการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรrocการเมือง...” นายทะเบียนพรrocการเมือง จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrocศรัทธาประชาชนตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรrocศรัทธาประชาชน ตามข้อกำหนดของศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑

พรrocศรัทธาประชาชน ยื่นคำชี้แจงเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๘ สรุปได้ว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญพรrocศรัทธาประชาชน มีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบหรือเลิกพรrocศรัทธาประชาชน เนื่องจากพรroc ขาดงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของพรrocต่างๆ ทำให้พรrocไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ได้ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrocศรัทธาประชาชนได้

พิเคราะห์คำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและคำชี้แจงแล้ว เห็นว่ามีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรrocศรัทธาประชาชน ตามคำร้องของนายทะเบียนพรrocการเมือง หรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้มีคำสั่งยุบพรroc ศรัทธาประชาชน เนื่องจากพรrocศรัทธาประชาชนโดยที่ประชุมใหญ่สามัญพรroc ครั้งที่ ๒/๒๕๔๘

มีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบหรือเลิกพรรคครัวท่าราชการประชาชน เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ตามข้อบังคับพรรครักษาประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๕) หมวด ๑๖ ข้อ ๑๐๕ เนื่องจากพรรครักษาดงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของพรรครักษาต่างๆ พรรครักษาประชาชน มีเหตุต้องเลิกพรรครักษาตามข้อบังคับ โดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) ซึ่งบัญญัติว่า “พรรครักษาเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรครักษาเมือง...” และมาตรา ๖๕ วรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรครักษาเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรครักษาเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรครักษาเมืองนั้น” เมื่อพรรครักษาประชาชนมีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรครักษาประชาชน จึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรครักษาประชาชนได้ ตามมาตรา ๖๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

โดยเหตุตามที่ได้winจัดดังกล่าวข้างต้นมา ๕ แล้ว อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรครักษาประชาชน

นายศักดิ์ เดชาชานุ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ຄໍາວິຈິຈັຍຂອງ ນາຍສຸຈິຕ ບຸລູນບົງກາຣ ຕຸລາກາຣສາລວັງຮຽມນູ້ງ

ທີ່ ៣០/២៥៤៥

ວັນທີ ៣៣ ກັນຍານ ២៥៤៥

ເຮືອງ ນາຍທະເບີນພຣກກາຣເມືອງຂອໃຫ້ສາລວັງຮຽມນູ້ງມີຄໍາສັ່ງຢູນພຣກຄຣັກທ່າປະຊາຊນ

ຂ້ອເຖິງຈົງ

ນາຍທະເບີນພຣກກາຣເມືອງໄດ້ຍື່ນຄໍາຮ້ອງ ລົງວັນທີ ៦ ສຶງຫາການ ២៥៤៥ ຂອໃຫ້ສາລວັງຮຽມນູ້ງ
ມີຄໍາສັ່ງຢູນພຣກຄຣັກທ່າປະຊາຊນ ຕາມພຣະຫານບັນຍຸດປະກອບຮັງຮຽມນູ້ງວ່າດ້ວຍພຣກກາຣເມືອງ ພ.ສ. ២៥៤១
ມາຕຣາ ៦៥ ວຣຄສອງ ເນື່ອງຈາກພຣກຄຣັກທ່າປະຊາຊນໄດ້ຈັດໄໝມີກາຣປະໜຸນໃໝ່ສ້າມັນພຣກຄຣັກທ່າ
ປະຊາຊນ ຄຮັກທີ່ ២/២៥៤៥ ເມື່ອວັນທີ ១៥ ກຣກວຸກາມ ២៥៤៥ ແລະໄດ້ມື່ນຕິໄໝປັ້ງແປ່ງຄະນະກາຣ
ບຣີຫາຣພຣກແລະປັ້ງແປ່ງຂອບັນກັບພຣກຄຣັກທ່າປະຊາຊນ ໃນທີ່ປະໜຸນໃໝ່ມື່ນຕິເຫັນຂອບອນຸມັດ
ໃໝ່ຍຸນທີ່ເລີກພຣກຄຣັກທ່າປະຊາຊນໄດ້ ເມື່ອປັ້ງແປ່ງຂອບັນກັບດັກລ່າວແລ້ວ ທີ່ປະໜຸນໃໝ່ສ້າມັນ
ຂອງພຣກຄຣັກທ່າປະຊາຊນໃນຄຣາວເດືອກກັນໄດ້ມື່ນຕິເຫັນຂອບອນຸມັດຍຸນເລີກພຣກຄຣັກທ່າປະຊາຊນ
ຕີ່ນາຍທະເບີນພຣກກາຣເມືອງໄດ້ຕອບຮັບກາຣປັ້ງແປ່ງຄະນະກາຣບຣີຫາຣພຣກແລະກາຣປັ້ງແປ່ງ
ຂອບັນກັບພຣກດັກລ່າວແລ້ວ

ສາລວັງຮຽມນູ້ງຮັບຄໍາຮ້ອງໄວ້ດໍາເນີນກາຣຕາມຂ້ອກກຳຫັດສາລວັງຮຽມນູ້ງ ຊົ້ວ ១០ ແລະຮັບໄວ້
ພິຈາຮານວິຈິຈັຍແລະໄໝພຣກຄຣັກທ່າປະຊາຊນຢືນຄໍາເຊື້ອງ

ພຣກຄຣັກທ່າປະຊາຊນໂດຍ ນາງສາວປະສິທິຣິມນ໌ ຈັ້ນເພື່ອ ຫ້ວໜ້າພຣກ ໄດ້ຍື່ນຄໍາເຊື້ອງ
ເປັນໃຈຄວາມວ່າ ພຣກຄຣັກທ່າປະຊາຊນໄດ້ມີກາຣປະໜຸນໃໝ່ສ້າມັນແລະທີ່ປະໜຸນໄດ້ມື່ນຕິປັ້ງແປ່ງ
ຂອບັນກັບພຣກຄຣັກທ່າປະຊາຊນ ກຳຫັດໄທທີ່ປະໜຸນໃໝ່ຂອງພຣກມື່ນຕິເຫັນຂອບອນຸມັດໃໝ່ຍຸນເລີກພຣກ
ຄຣັກທ່າປະຊາຊນໄດ້ ແລະທີ່ປະໜຸນໃໝ່ໃນຄຣາວເດືອກກັນໄດ້ມື່ນຕິເຫັນຂອບໃໝ່ຍຸນເລີກພຣກຄຣັກທ່າປະຊາຊນ
ຈຶ່ງຂອໃຫ້ສາລວັງຮຽມນູ້ງມີຄໍາສັ່ງຢູນເລີກພຣກຄຣັກທ່າປະຊາຊນ

ຂ້ອພິຈາຮານວິຈິຈັຍ

ພິຈາຮານແລ້ວເຫັນວ່າ ພຣກຄຣັກທ່າປະຊາຊນໂດຍທີ່ປະໜຸນໃໝ່ສ້າມັນຂອງພຣກໄດ້ມື່ນຕິປັ້ງແປ່ງ
ຂອບັນກັບດັກລ່າວຂອງພຣກຄຣັກທ່າປະຊາຊນຈົງ ແລະນາຍທະເບີນພຣກກາຣເມືອງໄດ້ຕອບຮັບກາຣປັ້ງແປ່ງ

นั้นแล้ว และในการประชุมใหญ่สามัญในคราวเดียวกันของพระคริสต์ศาสนชนที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบ
อนุมัติให้มีการยุบพระคริสต์ศาสนชน เป็นเหตุให้มีการยุบพระคริสต์ศาสนชนได้ ตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคริสต์ศาสนชน เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพรรคศรัทธาประชาชนตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายสุจิต บุญบงการ

ຕຸລາກອນດັບອົງກະຕິ

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๔๘

วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรrocการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrocศรัทธาประชาชน

ความเป็นมา

นายทะเบียนพรrocการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยหนังสือ ที่ ลต ๐๐๔/๑๐๔๘ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๘ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrocศรัทธาประชาชน คำร้องดังกล่าวระบุว่า “นายทะเบียนพรrocการเมืองได้รับแจ้งจากพรrocศรัทธาประชาชนว่า ... เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ที่ประชุมใหญ่สามัญของพรrocได้มีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรrocศรัทธาประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๗ หมวด ๑๖ การยุบหรือเลิกพรroc ข้อ ๑๐๕ ... และได้มีมติเห็นชอบอนุมัติยุบเลิกพรrocศรัทธาประชาชน”

“นายทะเบียนพรrocการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรrocศรัทธาประชาชนดังกล่าวข้างต้น ตามนัยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ พรrocศรัทธาประชาชนมีเหตุต้องเลิกพรrocตามข้อบังคับ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

“...จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrocศรัทธาประชาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง”

ต่อมาพรrocศรัทธาประชาชนโดย นางสาวประสิตธิรัณณ์ จันเพชร ได้มีหนังสือที่ ศธ ๑๐๐-๑๕๓/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๘ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ มีใจความสำคัญว่า “...ที่ประชุมใหญ่สามัญพรrocศรัทธาประชาชน มีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบเลิกพรrocศรัทธาประชาชน เนื่องจากพรrocขาดงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของพรrocในด้านต่าง ๆ ทำให้พรrocไม่สามารถแบกรับภาระต่าง ๆ ได้...”

คำวินิจฉัย

นายทะเบียนพรrocการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อขอให้ยุบพรrocศรัทธาประชาชน โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เนื่องจากพรrocศรัทธาประชาชนมีเหตุต้องเลิกพรrocการเมืองตามข้อบังคับพรroc ซึ่งเป็นกรณีที่ต้องด้วยมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

ประเต็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจำต้องพิจารณาจึงมีว่า มีเหตุตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) เกิดขึ้นกับพรรคศรัทธาประชาชนตามคำร้องของนายทะเบียนจริงหรือไม่

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งว่า เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๕ พรรครัฐบาลได้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี และในการนี้ได้มีมติเห็นชอบอนุมัติ ยุบเลิกพรรค เนื่องจากพรรคมากดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี แต่ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมของพรรคนัด้านต่างๆ ทำให้พรรคนี้ไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ได้ และในคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาที่หัวหน้าพรรครัฐบาลประชาชนยื่นต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๕ ก็มีข้อความเช่นเดียวกับที่กล่าวข้างต้น พร้อมกับได้ยืนยันขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พรรครัฐบาลประชาชนมีเหตุต้องเลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับพรรค

พิจารณาคำร้องขอของนายทะเบียนพรรคการเมืองและพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของพรรครัฐบาลแล้วเห็นว่า มีเหตุตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) เกิดขึ้นกับพรรครัฐบาลประชาชนจริง จึงชอบที่ศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่งให้ยุบพรรครัฐบาลประชาชนตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองได้

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ นายสุวิทย์ ชีรพงษ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๕๘

วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง นายทะเบียนพระครการเมืองขอให้ยุบพรรคศรัทธาประชาชน

ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพระครการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ พรรครัฐชาติ ได้แจ้งต่อนายทะเบียนพระครการเมืองว่า ในคราวประชุมใหญ่สามัญพรรครัฐชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๘ ได้แจ้งต่อนายทะเบียนพระครการเมืองว่า ในคราวประชุมใหญ่สามัญพรรครัฐชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ได้มีมติ ดังนี้

(๑) เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรครัฐชาติใหม่ จำนวน ๕ คน

(๒) เปเลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรครัฐชาติ ๑๖ หมวด ๑๖ การยุบหรือเลิกพรรค ข้อ ๑๐๔ โดยยกเลิกความเดิม และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน “ข้อ ๑๐๔ พรรคมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปักธงของระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มั่นคงสถาพรสืบไป จนนั้น สมาชิกพรรคนำร่องรักษาพรรครัฐชาติให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นไว้แต่จะถูกยุบหรือเลิกตามกฎหมาย และให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคมีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบหรือเลิกพรรครัฐชาติได้”

(๓) เห็นชอบอนุมัติยุบเลิกพรรครัฐชาติ เนื่องจากพรรคราดงบประมาณในการดำเนินกิจการของพรรครัฐชาติในด้านต่างๆ ทำให้พรรครัฐชาติไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ได้

นายทะเบียนพระครการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรครัฐชาติ ๑๖ หมวด ๑๖ และเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรครัฐชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๓ และพรรคมีมติให้เลิกพรรครัฐชาติ ๑๖ มาตรา ๖๕ (๑) นายทะเบียนพระครการเมือง จึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครัฐชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

เมื่อพรรครัฐชาติ ๑๖ พรรครัฐชาติ มีเหตุต้องเลิกพรรครัฐชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ (๑) นายทะเบียนพระครการเมือง จึงยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งยุบพรรครัฐชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นางสาวประศิทธิรัตน์ จันเพชร หัวหน้าพรรคครั้งชาประชาน ขี้แจงว่า

เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฏาคม ๒๕๔๕ พรรครัฐชาประชานได้จัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญ
พรรครัฐชาประชาน ครั้งที่ ๒/๒๕๔๕ และมีมติ ดังนี้

(๑) เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรครุ่งใหม่ จำนวน ๕ คน

(๒) เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรครัฐชาประชาน พ.ศ. ๒๕๔๓ หมวด ๑๖ การยุบหรือ^๑
เลิกพรรค ข้อ ๑๐๕ โดยยกเลิกข้อความเดิม และใช้ข้อความดังต่อไปนี้แทน “ข้อ ๑๐๕ กรรมมี
ความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข^๒
ให้มั่นคงสถาพรสืบไป ฉะนั้น สมาชิกพรรคจะช่วยกันดำเนินรักษาพรรครักษาอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจน^๓
สุดความสามารถ เว้นไว้แต่จะถูกยุบหรือเลิกตามกฎหมาย และให้ที่ประชุมใหญ่สามัญกรรมมีมติเห็นชอบ
อนุมัติให้ยุบหรือเลิกพรรครัฐชาประชานได้”

(๓) ที่ประชุมใหญ่สามัญพรรครัฐชาประชาน มีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบเลิกพรรครัฐชา
ประชาน เนื่องจากพรรคขาดงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของพรรคในด้านต่างๆ ทำให้พรรค^๔
ไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ได้

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๖ “ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นนายทะเบียนมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่รับคำขอจดแจ้งการจัดตั้งพระราชการเมือง ควบคุม^๕
ตรวจสอบการดำเนินงานของพระราชการเมือง และปฏิบัติงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๓๓ “เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายพระราชการเมือง ข้อบังคับพระราชการเมือง หรือ^๖
รายการตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง (๕) ที่จดแจ้งไว้กับนายทะเบียน หรือรายละเอียดที่แจ้งไว้ในแบบ^๗
ตามมาตรา ๓๐ ให้หัวหน้าพระราชการเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายใน^๘
สามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้พิจารณาแก้ไขรายละเอียดดังกล่าว

การเปลี่ยนแปลงตามพระราชหนึ่งจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้รับแจ้งการตอบรับการเปลี่ยนแปลงจาก
นายทะเบียน และให้นำมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าหัวหน้าพระราชการเมืองไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงตามพระราชหนึ่งภายในระยะเวลาดังกล่าวให้
นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพระราชการเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้น ภายในระยะเวลาที่กำหนด

การแก้ไขรายการที่ได้ประกาศไว้ตามมาตรา ๑๙ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๖๕ “พระราชกรณียกรเมืองบ่ออมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพระราชกรณียกรเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพระราชกรณียกรเมืองไปรวมกับพระราชกรณียกรเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพระราชกรณียกรเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๕ หรือ

มาตรา ๖๗

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพระราชกรณียกรเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพระราชกรณียกรเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพระราชกรณียกรเมืองนั้น

ในการนี้ที่ศาลมีคำสั่งให้ยุบพระราชกรณียกรเมืองได้แล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่ง ยุบพระราชกรณียกรเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า นายทะเบียนพระราชกรณียกรเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระราชศรัทธาประชาชน ด้วยเหตุที่พระราชศรัทธาประชาชนมีมติ (โดยที่ประชุมใหญ่ของพระองค์) ให้ยุบพระองค์ ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับของพระองค์นั้นเอง กรณีดังนี้มาตรา ๖๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพระราชกรณียกรเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกอบกับหัวหน้าพระราชศรัทธาประชาชนได้ชี้แจงว่า มีเจตนา ของยุบพระราชกรณียกรโดยสุจริต เนื่องจากพระราชกรณียกรมีภาระดูแลงบประมาณในการดำเนินกิจการของพระราชกรณียกรและขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระราชศรัทธาประชาชนด้วย จึงมีเหตุที่จะยุบพระราชศรัทธาประชาชน

ด้วยเหตุผลดังได้винิจฉัยมา อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พระราชกรณียกรเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงมีคำสั่งให้ยุบพระราชศรัทธาประชาชน

นายสุวิทย์ ชิรพงษ์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๔๔

วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๔

เรื่อง นายทะเบียนพรrocการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรรครัฐชาประชาน

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ในฐานะนายทะเบียนพรrocการเมืองได้ส่งเรื่อง ขอให้มีคำสั่งยุบพรรครัฐชาประชาน ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๔ เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครัฐชาประชาน สรุปความได้ว่า นายทะเบียนพรrocการเมืองได้รับแจ้งจากพรรครัฐชาประชานว่า ในคราวประชุมใหญ่สามัญพรรครัฐชาประชาน ครั้งที่ ๒/๒๕๔๔ วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ได้มีมติเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรครัฐชาประชาน พ.ศ. ๒๕๔๓ หมวดว่าด้วยการยุบหรือเลิกพรรครัฐชาประชาน ข้อ ๑๐๕ โดยกำหนดให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพรรครัฐชาประชาน มีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบหรือเลิกพรรครัฐชาประชานได้ พร้อมทั้งแจ้งว่าที่ประชุมใหญ่ของพรรครัฐชาประชานได้มีมติเห็นชอบอนุมัติยุบเลิกพรรครัฐชาประชานด้วย

นายทะเบียนพรrocการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรครัฐชาประชานดังกล่าว ข้างต้นตามนัยมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครัฐชาประชาน พ.ศ. ๒๕๔๑ พรรครัฐชาประชานมีเหตุต้องเลิกพรรครัฐชาประชานตามข้อบังคับตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรครัฐชาประชาน พ.ศ. ๒๕๔๑ นายทะเบียนพรrocการเมืองจึงได้ยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครัฐชาประชานตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ประกอบกับ นางสาวประสิตธิรัมณ์ จันเพชร หัวหน้าพรรครัฐชาประชานได้มีหนังสือ เรื่อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครัฐชาประชาน ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๔ โดยมีสาระสำคัญว่า “(๑) ที่ประชุมใหญ่สามัญพรรครัฐชาประชาน มีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบเลิกพรรครัฐชาประชาน เนื่องจากพรรครัฐชาประชานไม่สามารถปฏิบัติตามภารกิจของพรรครัฐชาประชานในด้านต่างๆ ทำให้พรรครัฐชาประชานไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ได้” และเห็นสมควรให้ยุบพรรครัฐชาประชานได้ตามข้อบังคับพรรครัฐชาประชาน พ.ศ. ๒๕๔๓ (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๔) ข้อ ๑๐๕

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพรrocการเมืองยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรครัฐชาประชานตามที่พรรครัฐชาประชานโดยที่ประชุมใหญ่สามัญพรรครัฐชาประชานมีมติเห็นชอบ

ອນນຸມດີໃຫ້ຢູ່ບົນດັບພຣຣຄສຣ້ວທ່າປະຊາຊົນ ຕາມຂໍ້ອັນດັບພຣຣຄສຣ້ວທ່າປະຊາຊົນ ພ.ສ. ២៥៤៥ (ແກ້ໄຂ
ເພີ່ມເຕີມ ຄຣັງທີ່ ១ ພ.ສ. ២៥៤៥) ຂໍ້ ១០៥ ນັ້ນ ເປັນການທີ່ຕ້ອງເລີກພຣຣຄຕາມຂໍ້ອັນດັບພຣຣຄດັ່ງກ່າວ
ການຈົ່ງມືເຫດຖືທີ່ຈະສ່ັງຢູ່ພຣຣຄຕາມພຣຣາຊບ້ານຸ້ມັດປະກອບຮູ້ຮຣມນູ້ນີ້ວ່າດ້ວຍພຣຣຄການເມື່ອງ ພ.ສ. ២៥៤៥
ມາຕරາ ៦៥ ວຣຄທີ່ (១)

ດ້ວຍເຫດຖືພຣຣຄດັ່ງກ່າວ ຈຶ່ງວິນິຈນັຍໃຫ້ຢູ່ບົນດັບພຣຣຄສຣ້ວທ່າປະຊາຊົນຕາມພຣຣາຊບ້ານຸ້ມັດປະກອບ
ຮູ້ຮຣມນູ້ນີ້ວ່າດ້ວຍພຣຣຄການເມື່ອງ ພ.ສ. ២៥៤៥ ມາຕරາ ៦៥ ວຣຄສອງ

ສາສຕາຈາຍຢ່ອນນັ້ນຕໍ່ ເກຕຸວງ

ຕຸດາການສາລິຮູ້ຮຣມນູ້ນີ້

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. ออมร รักษาสัตย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๔๔

วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๔

เรื่อง นายทะเบียนพระครการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครศรัทธาประชาชน

คำร้อง นายทะเบียนพระครการเมืองมีหนังสือที่ ลต. ๐๐๐๔/๐๐๔๙ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๔ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครศรัทธาประชาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

ข้อเท็จจริงและความเป็นมา

๑. วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔ พระครศรัทธาประชาชนจัดประชุมใหญ่สามัญครั้งที่ ๒/๒๕๔๔ โดยพระครมีมติ ดังนี้

๑) เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชุดใหม่ ๕ คน

๒) เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพระครศรัทธาประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ หมวด ๑๖ การยุบหรือเลิกพระคร ข้อ ๑๐๕ โดยยกเลิกความเดิม และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๐๕ พระครมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคงสถาพรสืบไป ชนนี้ สามัคคิพรจะช่วยกันดำเนรงรักษาพระคร ให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นไว้แต่จะถูกยุบหรือเลิกตามกฎหมายและให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพระครมีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบหรือเลิกพระครศรัทธาประชาชนได้”

๓) เห็นชอบให้ยุบพระครศรัทธาประชาชน เนื่องจากพระคราดงบประมาณในการดำเนินกิจการของพระครในด้านต่างๆ ตามข้อบังคับพระครศรัทธาประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๔) ข้อ ๑๐๕ ตามที่ได้มีมติให้เปลี่ยนแปลงข้างต้น

๒. วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๔๔ พระครได้มีหนังสือถึงนายทะเบียนพระครการเมืองแจ้งเรื่อง การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพระครและ การยุบพระคร

๓. วันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๔ นายทะเบียนพระครการเมืองได้ตอบรับทราบการเปลี่ยนแปลง ข้อบังคับพระคร พร้อมทั้งยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครศรัทธาประชาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง อาศัยเหตุ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

๔. วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๕ หัวหน้าพรรคศรัทธาประชาชนส่งคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้วินิจฉัยว่าพรรคศรัทธาประชาชนมีเหตุต้องเลิกพรรค ๑ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

คำวินิจฉัย

เมื่อที่ประชุมใหญ่สามัญมีมติให้ยุบพรรคตามข้อบังคับของพรรค ข้อ ๑๐๕ กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคศรัทธาประชาชนได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคริการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) จึงเห็นควรสั่งให้ยุบพรรคศรัทธาประชาชนได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคริการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์ ดร. ออมร รักษาสัตย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร. อิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ၃၀/២៥៥៥

วันที่ ๓ กันยายน ២៥៥៥

เรื่อง นายทะเบียนพรrokการเมืองขอให้มีคำสั่งยุบพรrokศรัทธาประชาชน

ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรrokการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ៦ สิงหาคม ២៥៥៥ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ^(១) โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรrokการเมือง พ.ศ. ២៥៤១ มาตรา ៦៥ วรรคสอง

คำร้องดังกล่าวมีใจความ ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ៣ กรกฎาคม ២៥៥៥ พรrokศรัทธาประชาชน โดยนางสาวประสิตธิรณ์ จันเพชร รองเลขาธิการพรrok ทำหน้าที่แทนหัวหน้าพรrokตามติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรrok ในการประชุม ครั้งที่ ៤/២៥៥៥ เมื่อวันที่ ២៥ เมษายน ២៥៥៥ ได้แจ้งต่อนายทะเบียนพรrokการเมืองว่า ในคราวประชุมใหญ่สามัญพรrokศรัทธาประชาชน ครั้งที่ ២/២៥៥៥ เมื่อวันที่ ១៥ กรกฎาคม ២៥៥៥ ที่ประชุมได้มีมติ ดังนี้

(១) เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรrokชุดใหม่ จำนวน ៥ คน

(២) เปเลี่ยนแปลงข้อบังคับพรrokศรัทธาประชาชน พ.ศ. ២៥៤៣ หมวด ៦ การยุบ หรือเลิกพรrok ข้อ ១០៥ โดยยกเลิกความเดิม และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน “ข้อ ១០៥ พรrokมี ความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปกครองระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้นั่นคงสถาพรสืบไป จนนั้น สมาชิกพรrokจะช่วยกันดำเนรงรักษาพรrokให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทย จนสุดความสามารถ เว้นไว้แต่จะถูกยุบหรือเลิกตามกฎหมาย และให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพรrokมีมติ เท็นชอนอนุมติให้ยุบหรือเลิกพรrokศรัทธาประชาชนได้”

(៣) เท็นชอนอนุมติให้ยุบเลิกพรrokศรัทธาประชาชน เนื่องจากพรrokขาดงบประมาณในการ ดำเนินกิจการของพรrokในด้านต่างๆ ทำให้พรrokไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ได้

๒. นายทะเบียนพรrokการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรrokศรัทธาประชาชน พ.ศ. ២៥៤៣ และคณะกรรมการบริหารพรrokตามนัยมาตรา ៣៣ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรrokการเมือง พ.ศ. ២៥៥៥

(១) นำส่งตามหนังสือที่ ລຕ ០០០៩/០១៤៨ ลงวันที่ ៦ สิงหาคม ២៥៥៥

นายທະເບີນພຣຄກາຣເມືອງເຫັນວ່າ ພຣຄສຣທ້າປະຊາຊນມີເຫດຕົ້ງເລີກພຣຄກາຣເມືອງ ຕາມຂົ້ນກັບພຣຄ ແລະ ພຣະຈະບໍ່ມີເຫດຕົ້ງປະກອບຮູ້ຮຣມນູ່ມີວ່າດ້ວຍພຣຄກາຣເມືອງ ພ.ສ. ២៥៥១ ນາຕຣາ ៦៥ ວຣຄທີ່ (១) ຈຶ່ງຂອໃຫ້ສາລະຮູ້ຮຣມນູ່ມີຄາສັ່ງບູບພຣຄສຣທ້າປະຊາຊນຕາມພຣະຈະບໍ່ມີເຫດຕົ້ງປະກອບຮູ້ຮຣມນູ່ມີວ່າດ້ວຍພຣຄກາຣເມືອງ ພ.ສ. ២៥៥១ ນາຕຣາ ៦៥ ວຣຄສອງ

ໃນເບື້ອງຕັນ ຈະພິຈານາວ່າ ເຮື່ອຕາມຄໍາຮ້ອງດັກລ່າວອູ່ໃນອຳນາຈຂອງສາລະຮູ້ຮຣມນູ່ ອີ່ໂມ່ ພຣະຈະບໍ່ມີເຫດຕົ້ງປະກອບຮູ້ຮຣມນູ່ມີວ່າດ້ວຍພຣຄກາຣເມືອງ ພ.ສ. ២៥៥១ ນາຕຣາ ៦៥ ບໍ່ມີໄວ້ດັ່ງນີ້

“ພຣຄກາຣເມືອງຢ່ອມເລີກຫີ່ອຍຸບດ້ວຍເຫດຕົ້ງໄດ້ເຫດຖ້າທີ່ ດັ່ງຕ່ອໄປນີ້

(១) ມີເຫດຕົ້ງເລີກຕາມຂົ້ນກັບພຣຄກາຣເມືອງ

(២) ມີຈຳນວນສານີກແລ້ວໄໝ່ສິບຫ້າກນ

(៣) ມີກາຮູບພຣຄກາຣເມືອງໄປຮ່ວມກັບພຣຄກາຣເມືອງອື່ນຕາມໜ່ວດ &

(៤) ມີຄາສັ່ງສາລະຮູ້ຮຣມນູ່ຍຸບພຣຄກາຣເມືອງ

(៥) ໄມ່ດໍາເນີນກາຣໃຫ້ເປັນໄປຕາມນາຕຣາ ២៥ ນາຕຣາ ២៦ ນາຕຣາ ២៧ ນາຕຣາ ៣៥ ອີ່ໂມ່ ນາຕຣາ ៦២

ເມື່ອປຣກູດຕ່ອນຍ່າຍທະເບີນວ່າ ພຣຄກາຣເມືອງໄດ້ມີເຫດຕົ້ມາທີ່ຮະບູໄວ້ໃນ (១) (២) (៣) ອີ່ໂມ່ (៥) ໄທ້ນາຍທະເບີນຢືນຄໍາຮ້ອງຕ່ອສາລະຮູ້ຮຣມນູ່ກາຍໃນສິບຫ້າວັນນັບແຕ່ວັນທີຄວາມປຣກູດຕ່ອນຍ່າຍທະເບີນ ເມື່ອສາລະຮູ້ຮຣມນູ່ພິຈານາແລ້ວເຫັນວ່າມີເຫດຕົ້ງດັກລ່າວເກີດຂຶ້ນກັບພຣຄກາຣເມືອງຕາມຄໍາຮ້ອງຂອງນາຍທະເບີນ ໃຫ້ສາລະຮູ້ຮຣມນູ່ສັ່ງໃຫ້ບູບພຣຄກາຣເມືອງນັ້ນ

“ດັ່ງນີ້”

ພິຈານາແລ້ວເຫັນວ່າ ເຮື່ອຕາມຄໍາຮ້ອງຂອງນາຍທະເບີນພຣຄກາຣເມືອງດັກລ່າວໜ້າງຕັນອູ່ໃນອຳນາຈຂອງສາລະຮູ້ຮຣມນູ່ຕາມພຣະຈະບໍ່ມີເຫດຕົ້ງປະກອບຮູ້ຮຣມນູ່ມີວ່າດ້ວຍພຣຄກາຣເມືອງ ພ.ສ. ២៥៥១ ນາຕຣາ ៦៥^(២)

ສາລະຮູ້ຮຣມນູ່ໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງດັກລ່າວໄວ້ດໍາເນີນກາຣ ແລະ ໄດ້ສ່ວນສຳເນາກໍາຮ້ອງນັ້ນໃຫ້ພຣຄສຣທ້າປະຊາຊນເພື່ອທຣາບແລະ ຊື່ແຈງຕາມຂົ້ນກັນດຂອງສາລະຮູ້ຮຣມນູ່ວ່າດ້ວຍວິທີພິຈານາຂອງສາລະຮູ້ຮຣມນູ່ ພ.ສ. ២៥៥១

(២) ໂປຣດູເຊີງອຣຄ (footnote) (២) ຂອງຄໍາວິນິຈລັຍຂອງ ດຣ. ອີສສະ ນິຕິທັນທີປະກາດ ທີ່ ២៨/២៥៥៥ ລົງວັນທີ ៦ ກັນຍານ ២៥៥៥

พระครรภ์ชาประชาชน โดยนางสาวประลักษณ์ จันเพชร ทำหน้าที่แทนหัวหน้าพระครุไถ่ยื่นคำชี้แจง ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๕ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ มีความว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญพระครรภ์ชาประชาชน มีมติเห็นชอบให้ยุบเลิกพระครรภ์ชาประชาชน เนื่องจากพระคחדงบประมาณในการดำเนินกิจการของพระครุในด้านต่างๆ ทำให้พระครุไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ได้

มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า มีเหตุต้องเลิกพระคحدงบประมาณตามมาตรา ๖๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคحدงบประมาณเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ เกิดขึ้นกับพระครรภ์ชาประชาชน หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคحدงบประมาณเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) บัญญัติว่า พระคحدงบประมาณเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยมีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพระคحدงบประมาณเมือง

พิจารณาแล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ตามคำร้องของผู้ร้องและคำชี้แจงของผู้ทำหน้าที่แทนหัวหน้าพระครรภ์ชาประชาชนว่า เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ที่ประชุมพระครรภ์ชาประชาชนได้มีมติให้ยุบพระคุณนี้ตามข้อบังคับของพระครรภ์ชาประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๓ หมวด ๑๖ ข้อ ๑๐๕ เนื่องจากพระคحدงบประมาณในการดำเนินกิจการของพระครุในด้านต่างๆ ดังนั้น จึงฟังได้ว่า มีเหตุต้องเลิกพระคحدงบประมาณตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) เกิดขึ้นกับพระครรภ์ชาประชาชนตามคำร้องของนายทะเบียนพระคحدงบประมาณเมือง

ฉะนั้น จึงวินิจฉัยให้ยุบพระครรภ์ชาประชาชนตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระคحدงบประมาณเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

ศาสตราจารย์ ดร. อิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ